

Odpoveď na otázky členov Komory národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

1. Múzeum rusínskej kultúry je už polrok bez riadneho riaditeľa. Momentálne je už druhá osoba poverená jeho vedením. V akom čase môžeme počítať s vypísaním výberového konania na riadneho riaditeľa a počíta s tým vôbec rezort kultúry a SNM?(rusínska národnostná menšina)

Slovenské národné múzeum – Múzeum rusínskej kultúry viedol od 23. októbra 2025 Mgr. Ing. Ján Pivovarník, PhD. ako poverený riaditeľ, ktorý súčasne riadil aj SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry. Jeho pôsobenie vo vedúcej pozícii sa zmenilo od 1. apríla 2026, kedy bol poverený vedením Slovenského technického múzea v Košiciach. V súčasnosti obe múzeá SNM riadi pani Ing. Ľudmila Ražina (od 2. apríla 2026). Vyhlásenie výberového konania na obsadenie pozície riaditeľa SNM – Múzea rusínskej kultúry v Prešove je v kompetencii generálnej riaditeľky Slovenského národného múzea, ktorá bude postupovať v súlade s platnými zákonmi SR.

*2. Aké sú plány MKSR s budovou SNM-Múzea rusínskej kultúry? Vieme, že na veľkú rekonštrukciu, ktorá je potrebná, rezort nemá momentálne financie. Nebudú aspoň snahy o ich získanie, napríklad z európskych zdrojov? Má **pre** rezort táto budova budúcnosť? Ak nie, ako chcete tento stav riešiť vo vzťahu k SNM – Múzeu rusínskej kultúry? (rusínska národnostná menšina)*

Rezort kultúry dlhodobo čelí nedostatku finančných prostriedkov na správu a havarijné zabezpečenie nehnuteľného majetku organizácií vo svojej pôsobnosti. Slovenské národné múzeum (SNM) sa preto zameriava na vybrané prioritné objekty národných kultúrnych pamiatok, pri ktorých sa Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky (MK SR) podarilo zabezpečiť financovanie z európskych zdrojov a zapojiť sa do ich čerpania prostredníctvom Programu Slovensko. Budova bývalých kasární, v ktorej dnes sídli SNM – Múzeum rusínskej kultúry v Prešove, nebola podľa dokumentu schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky v roku 2021 zaradená medzi oprávnené projekty a nie je súčasťou zoznamu týchto priorit. Vzhľadom na technický stav objektu a obmedzené finančné možnosti rezortu kultúry na jej sanáciu a obnovu sa v súčasnosti posudzuje ďalší postup pri správe tohto majetku, pričom sa zvažuje aj možnosť presťahovať SNM – Múzeum rusínskej kultúry do vhodnejších priestorov, ktoré nevyžadujú tak vysoké náklady na rekonštrukciu a samotnú prevádzku múzea.

3. Zabezpečí rezort kultúry, aby pri väčšej novele zákona o Fonde na podporu kultúr národnostných menšín boli do procesu príprav zapojení predstavitelia menšín. (rusínska národnostná menšina)

V zmysle Organizačného poriadku MK SR zo dňa 14. apríla 2026 patria medzi poradné orgány ministerky SR prierezové pracovné zoskupenia (pracovné skupiny), ktoré zriaďuje na spracovanie návrhov strategických, koncepčných, legislatívnych a iných materiálov a úloh zásadného charakteru a na posúdenie a riešenie závažných otázok zo širších hľadísk (osobitne, ak sa vyžaduje uplatnenie rôznych odborných stanovísk viacerých sekcií, alebo organizačných útvarov ministerstva alebo aj iných orgánov a organizácií). Postavenie, úlohy, zloženie a spôsob rokovania poradných orgánov upravujú ich štatúty alebo rokovacie poriadky. Štátni tajomníci alebo generálny tajomník služobného úradu MK SR môžu zriaďovať prierezové pracovné zoskupenia podľa ods. 6 písm. b) až e), g) a h), pričom závery poradných orgánov sú odporúčaniami pre nich, ako aj pre ministerku kultúry SR.

V prípade väčšej úpravy (novely) zákona o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín MK SR zriadi takýto poradný orgán, ktorý do procesu zapojí aj predstaviteľov jednotlivých národnostných menšín žijúcich na Slovensku.

4. Ako Ministerstvo kultúry SR vysvetľuje skutočnosť, že ani po viac než 14 rokoch od požiaru nie je hrad Krásna Hôrka prístupný verejnosti, aký je aktuálny realistický harmonogram dokončenia jeho obnovy a aké konkrétne kroky plánuje na zmiernenie negatívnych dopadov tejto situácie na cestovný ruch a rozvoj regiónu Gemer? (maďarská národnostná menšina).

Projekt obnovy hradu Krásna Hôrka bol v minulosti nastavený v komplikovanom finančnom, organizačnom a projektovom rámci, ktorý sa ukázal ako nerealistický. V dôsledku dlhoročných odkladov, zmien zmluvných vzťahov, projektovej nepripravenosti a viacerých objektívnych prekážok došlo k výraznému spomaleniu prác, ako aj k vzniku ďalších technických a administratívnych komplikácií. Vedenie rezortu kultúry si vzniknutú situáciu uvedomuje a s poľutovaním vníma negatívny dopad priebehu obnovy hradu na celý región Gemer.

Súčasný vedenie SNM prevzalo projekt v decembri 2025 a v spolupráci s MK SR prijíma opatrenia na jeho odborné a transparentné nastavenie a konkrétne kroky na stabilizáciu, úpravu riadenia, vyčistenie zmluvných vzťahov a opätovné začatie prác na kľúčových častiach objektu. Zároveň prebiehajú prípravné práce v areáli hradu, vrátane odstraňovania sutín a stavebného odpadu, pasportizácie stavebnotechnického stavu objektov a spracovania odborných posudkov hodnotiacich kvalitu doteraz realizovaných prác. Dôležitou súčasťou ďalšieho postupu je aj príprava projektovej dokumentácie obnovy Horného hradu, dokončovanie dokumentácie sanačných prác striech Dolného a Stredného hradu vrátane statických expertíz, ako aj zabezpečenie odborného dohľadu nad ďalšími etapami obnovy. SNM uzavrelo zmluvu so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, ktorá zabezpečuje spracovanie sanačného projektu striech a autorský dozor.

MK SR v spolupráci so SNM pripravuje v materiál s názvom *Informácia o výsledkoch obnovy národnej kultúrnej pamiatky hradu Krásna Hôrka* (na rokovanie vlády SR bude dokument predložený do konca júna 2026). Materiál sumarizuje aktuálny stav obnovy tejto národnej kultúrnej pamiatky, dosiahnuté výsledky a identifikované výzvy. Zároveň načrtáva kroky, ktoré rezort kultúry plánuje prijať s cieľom stabilizovať situáciu, zefektívniť riadenie projektu a zabezpečiť pokračovanie rekonštrukcie v realistickom a udržateľnom režime.

Ambíciou MK SR a vedenia SNM nie je nastaviť nereálne termíny, ale pracovať s faktami, odbornými posudkami a reálnymi možnosťami verejných financií. Cieľom ostáva postupná, odborne vedená, finančne zodpovedná obnova hradu tak, aby v budúcnosti mohol byť bezpečne prístupný verejnosti.